Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta; HE 14/2025 vp (Eläinten hyvinvointi – suojelutyötä koskeva lainsäädäntö)

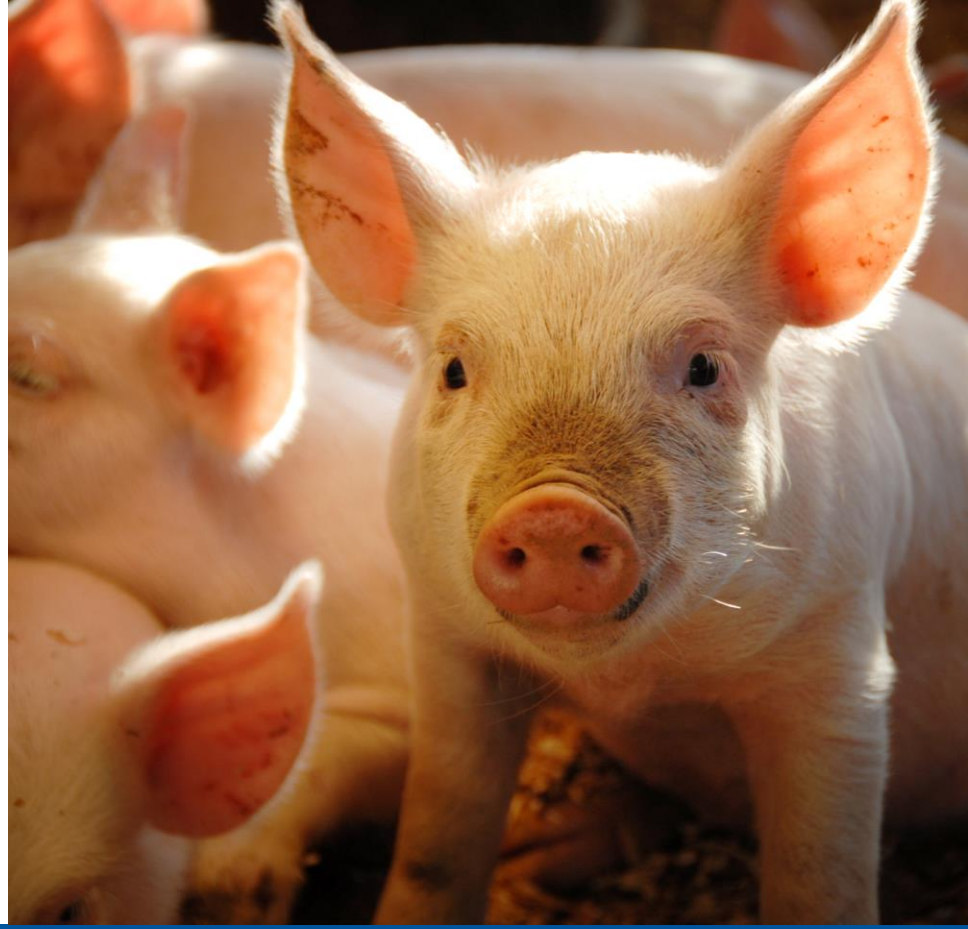
Elintarviketeollisuusliitto ry /Atria Oyj
Tuotantojohtaja Tauno Perälä
Torstai 10.4.2025 kello 12.15

Suojelutyötä koskeva lainsäädäntö

- Eläinten hyvinvoinnin kannalta on välttämätöntä, etteivät lihanjalostuslaitoksissa tuotantoprosessit sisältäen teurastus, leikkaus ja keskeisten tuotteiden pakkaus keskeydy työtaistelun aikana.

- Tuotantoprosessiin kohdistuvat lakkotoimenpiteet aiheuttavat eläinten alkutuotantoketjuissa merkittävän riskin ja välittömänä vaarana on, että eläinten hyvinvointilain vaatimukset eivät täyty.

- Teurastamoiden sekä niiden yhteydessä toimiva lihan leikkaus ja pakkaus on turvattava suojelutyötä koskevalla lainsäädännöllä.

Eläinten hyvinvointi turvattava kaikissa tilanteissa

- **Liha:** Jos lihanjalostuslaitoksissa yhteen integroitu teurastus, leikkaus ja pakkaus keskeytyvät, eivät ne enää kykene ottamaan uusia eläimiä vastaan.
- Eläimet jäävät maatiloille, jonne syntyy nopeasti tilanahtautta ja eläinten häiriökäyttäytymistä.
- Tällöin eläinten terveydellinen tilanne heikkenee, ja pahimmillaan ne on lopetettava maatiloilla. Tiloilla lopettaminen vaatii erityisjärjestelyjä, on hidasta ja aiheuttaa eläimille huomattavaa stressiä. Lopetetut eläimet menevät hävitykseen.

- **Rehu:** Jo yhden päivän katkos rehutuotannossa aiheuttaa vaaraa eläinten hyvinvoinnille ja turvallisuudelle, sillä rehua ei voida varmuusvarastoida tiloilla pitkiä aikoja.
- Nälissään siipikarja alkaa pakkautua kasoihin ja alimpana olevat eläimet tukehtuvat. Nälissään olevat siat alkavat käyttäytyä aggressiivisesti toisiaan kohtaan.

Teurastus, leikkaamo ja lihavalmistehdas integroitu yhteen

- Teollisissa toiminnoissa teurastus, leikkaamo sekä tuotteiden pakkaaminen on kiinteästi integroitu toisiinsa
  - Ilman leikkaamoa ei myöskään teurastamoa voida käyttää ja ilman keskeisten tuotteiden pakkaamista ei voida käyttää leikkaamoa
- Alkutuotantoon saakka integroitu suunnitelmallinen toiminta etenee seuraavasti:
  1. Sikojen teurastuksen ja leikkaamon välissä on teurastettujen ruhojen kylmävarasto, jossa ruhot viipyvät/jäähtyvät noin vuorokauden.
  2. Teurastuksesta seuraavana päivänä ruhot leikataan ja ruhovarasto alkaa täyttymään uudelleen kuluvan päivän teurastetuista ruhoista
  3. Teurastustoimintaa ei käynnistetä, mikäli leikkaamo ei ole toiminnassa, koska teurastettuja eläimiä ei ole mahdollista varastoida ilman leikkaamon käsittelyä pitkäaikaisesti.
  4. Sama riippuvaisuus koskee keskeisten lihavalmisteiden jalostusta: mikäli keskisiä lihavalmisteita ei voida valmistaa niin leikkaamotoimintaakaan ei kyetä ylläpitämään, koska riittävää pakastuskapasiteettia koko lihamäärälle ei ole olemassa ja säilyvyysaikojen puitteissa tuoreen lihan varastointiinkaan ei ole edellytyksiä.

Muutokset hallituksen esitykseen

- Erityisesti momentin 4 kohta edellyttää teurastamoiden yhteydessä toimivien liha-alan laitosten toiminnan jatkumisen varmistamista.
- Nykyisellä kirjauksella voisi olla tulkinnanvaraista, koskeeko kohta vain teurastusta vai kuuluisiko sen sisälle myös ruhon matkan jatkuminen lihan leikkuuseen ja pakkaukseen.
- **Koko tuotantoketjun toiminta on turvattava, jotta eläinten hyvinvointi ei vaarannu.**
- Lisäksi **rehun saanti on turvattava**, riittävää ei olen vain rehun kuljetus, vaan sen tuottaminen on myös turvattava.
- Vaikka lihatuotannon välttämättömät prosessit suojeltaisiin, työtaistelun vaikuttavuus säilyy, koska suojelutyö kattaisi vain osan teurastustoimintaa harjoittavien yritysten työvoimasta ja prosesseista.

Muutokset hallituksen esitykseen

- Esitämme, että hallituksen esityksen perusteluihin (8 d §, 4 kohta) lisätään seuraava muotoilu (täydennykset punaisella):

  "Kuljetusten viivästyminen voi eläinlajista riippuen johtaa jopa muutamassa vuorokaudessa lähtötilalla ylitäyttöön, joka voi aiheuttaa eläimille tarpeetonta kipua ja kärsimystä. Elintarviketeollisuuden prosesseihin kohdistuvissa työtaisteluissa olisi huolehdittava siitä, ettei eläimille aiheuteta tarpeetonta kipua ja kärsimystä. Esimerkiksi eläinkuljetukset sekä teurastamot ja niiden yhteydessä toimiva lihan leikkaus ja keskeisten tuotteiden pakkaus olisi turvattava sellaisella tasolla, että eläinten vastaanotto voi jatkua keskeytyksettä ja ettei niihin kohdistuva työtaistelu vaaranna eläinten hyvinvointia 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Lisäksi olisi turvattava eläinten hyvinvoinnin kannalta välttämätön rehun saanti ja kuljetukset."

- Tuotantoketjun keskeytymätön toiminta edellyttää myös välttämättömien tukitoimintojen turvaamista esim. seuraavasti:

  "Myös teurastamoiden toiminnan välttämättömät tukitoiminnot, kuten prosessin käynnissä pitämiseksi tarvittavat hyödykkeet, tilojen siivous ja puhtaanapito, huolto- ja kunnossapito sekä logistiikka, olisi turvattava."

Kiitos mielenkiinnostasi!